

آزمون ورودی دوره دکتری ریاضی

تاریخ امتحان: ۸۰/۴/۷

موضوع امتحان: توپولوژی

۱- $(\mathbb{C}P^1)$ ، فضای افکنشی مختلط یک بعدی را به طور دقیق تعریف کنید و نشان دهید با کره دو بعدی واحد در $\mathbb{R}^3$ همسانریخت است. اگر a, b, c, d اعداد مختلط باشند و $ad - bc \neq 0$ ، توضیح دهید به چه مفهومی $z \mapsto \frac{az+b}{cz+d}$ یک همسانریختی از کره دو بعدی به خود آن ایجاد می‌کند.

۲- دایره به مرکز $(a, 0)$ و شعاع b ، $b < a$ ، در صفحه xy را در فضا حول محور y دوران می‌دهیم تا یک چنبره T پدید آید. خطوط انحنای این چنبره را مشخص کنید. نشان دهید T فاقد نقطه نافی است.

۳- فرض کنید $l_1, \dots, l_k$ خطوط راست متمایز باشند که از مبدا مختصات در $\mathbb{R}^3$ می‌گذرند و $\Delta = \bigcup_{i=1}^k l_i$. گروه بنیادی $\mathbb{R}^3 \setminus \Delta$ را محاسبه کنید.

۴- فرض کنید M_g رویه استاندارد فشرده جهت‌پذیر گونه g باشد. اگر تابع پیوسته‌ای $M_6 \rightarrow M_g$ یک فضای پوششی تعریف کند نشان دهید $g = 2$ یا 6 . برای کدام h می‌توان یک فضای پوششی $M_h \rightarrow M_2$ تعریف کرد؟

۵- برای افکنش خارج قسمت متعارفی $S^2 \rightarrow \mathbb{R}P^2$ ، تصویر زیرمجموعه X از S^2 را در $\mathbb{R}P^2$ به $\bar{X}$ نمایش می‌دهیم. گروه‌های همولوژی $\bar{X}$ و $\mathbb{R}P^2 - \bar{X}$ را در دو مورد زیر محاسبه کنید.

$$X = \{(x, y, z) \in S^2 \mid z = 0\} \quad \text{(الف)}$$

$$X = \{(x, y, z) \in S^2 \mid z = 0\} \cup \{(x, y, z) \in S^2 \mid y = 0\} \quad \text{(ب)}$$

۶- فرض کنید X یک مجتمع سادگی باشد و X_m ، m -اسکلت آن. نشان دهید نگاشت همریختی $H_j(X_m) \rightarrow H_j(X)$ که از نگاشت جزئیت $X \hookrightarrow X_m$ القا می‌شود به ازای $j < m$ یکرخیختی است. اگر X n -ساده استاندارد باشد و $m < n$ ، شاخص اوپلر X_m را محاسبه کنید.

Topology

- 1) Precisely define $\mathbb{C}P^1$, the one-dimensional complex projective space, and show that it is homeomorphic to the unit 2-dimensional sphere in $\mathbb{R}^3$. If a, b, c, d are complex numbers and $ad - bc \neq 0$, explain that in what sense, the map $z \mapsto \frac{az+b}{cz+d}$ induces a self-homeomorphism of the 2-sphere.
- 2) Consider the circle of radius b in the xy -plane centered at $(a, 0)$, $b < a$, and rotate it in the space around the y -axis to develop a torus $\mathbb{T}$. Determine the lines of curvature of this torus. Show that $\mathbb{T}$ lacks umbilical points.
- 3) Let $l_1, \dots, l_k$ be distinct lines in $\mathbb{R}^3$ passing through the origin and $\Delta = \bigcup_{i=1}^k l_i$. Compute the fundamental group of $\mathbb{R}^3 \setminus \Delta$.
- 4) Denote by M_g the standard compact orientable surface of genus g . If a continuous map $M_6 \rightarrow M_g$ defines a covering space, show that either $g = 2$ or $g = 6$. For what values of h can one define a covering space $M_h \rightarrow M_2$?
- 5) For the canonical quotient projection $S^2 \rightarrow \mathbb{R}P^2$, denote the image in $\mathbb{R}P^2$ of the subset X of S^2 by $\overline{X}$. Compute the homology groups of $\overline{X}$ and $\mathbb{R}P^2 \setminus \overline{X}$ in the following two cases.
  - (i) $X = \{(x, y, z) \in S^2 \mid z = 0\}$
  - (ii) $X = \{(x, y, z) \in S^2 \mid z = 0\} \cup \{(x, y, z) \in S^2 \mid y = 0\}$
- 6) Suppose X is a simplicial complex and X_m its m -skeleton. Show that the homomorphism $H_j(X_m) \rightarrow H_j(X)$ induced from the inclusion map $X_m \hookrightarrow X$ is an isomorphism for $j < m$. If X is the standard n -simplex and $m < n$, compute the Euler characteristic of X_m .